

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 9. 5. 2024 v Českých Budějovicích v trestní věci obžalovaného [REDAKCE], narozeného [REDAKCE] v [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], pro přečin obecného ohrožení z nedbalosti podle § 273 odst. 1, 2 písm. b) tr. zákoníku, o jeho odvolání proti rozsudku Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 8. 2. 2024, č.j. 1 T 127/2023-171,

takto:

Podle § 256 tr. řádu se odvolání obžalovaného zamítá.

Odůvodnění:

- Napadeným rozsudkem** byl obžalovaný uznán vinným v záhlaví uvedeným přečinem a byl za to odsouzen k trestu odnětí svobody na 14 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v délce dvou let. Podle skutkových zjištění prvostupňového soudu se přečinu dopustil zjednodušeně řečeno tím, že v létě roku 2018 provedl na rodinném domě bez souhlasu stavebního úřadu zbourání původního zděného komína se záměrem nahradit jej třívrstevným nerezovým svislým kouřovodem, který nechal v září 2018 instalovat, ale odmítl provedení izolace prostupu kouřovodu střešní konstrukcí, a přes upozornění na nezpůsobilost nedokončené spalinové cesty pak sám svépomocně provedl izolaci průchodu kouřovodu střešní konstrukcí tím způsobem, že do prostoru kolem kouřovodu rozprostřel minerální vatu a zbylý prostor po vybouraném zděném komínu zakryl nerezovým plechem, přičemž aniž by nechal takto vybudovanou novou spalinovou cestu zrevidovat, začal ji používat, v důsledku čehož došlo 20. 1. 2023 kolem 23.30 hodin k vznícení materiálu v okolí kouřovodu v prostupu střechou, požár se rozšířil na celou střechu a vystavil přiléhající sousední domy čp. [REDAKCE] a čp. [REDAKCE], jejichž hodnota dosahovala nejméně 18 mil. Kč ohrožení stejně jako celkem 10 osob nacházejících se v té době v uvedených objektech.
- Proti tomuto rozsudku podal řádně a včas **odvolání** obžalovaný. Rozsudek napadl v celém rozsahu.
- Namítl, že v řízení nebylo prokázáno, že by si od kominíka [REDAKCE] objednal pouze částečné zhotovení komína. Že zhotovení komínu mělo být úplné, přisvědčují i svědecké výpovědi svědků [REDAKCE] a [REDAKCE], kteří vypověděli o tom, že kominík [REDAKCE] každého ze svých klientů měl poučovat o postupu při zhotovení komína. [REDAKCE] tak měl komín zhotovit v plné celistvosti a v provozuschopném stavu a měl předvést způsobilost díla sloužit svému účelu. Pokud však [REDAKCE] dílo nedokončil, měl o tom odvolatele poučit, což však [REDAKCE] neučinil. Naopak zhotovil-li [REDAKCE] provozu neschopný komín, měl to oznámit orgánu státního požárního dozoru. Tvrzení svědků [REDAKCE] a [REDAKCE], že [REDAKCE] obvykle poučoval každého ze svých klientů o postupu a o nutnosti opatření revizní zprávy, nepotvrzují, že k takovému poučení právě u odvolatele skutečně došlo. Odvolatel k [REDAKCE] přistupoval jako k odborníkovi, ze strany [REDAKCE] však nebylo uvedeno, že je nezbytné osadit komín průchodkou z pěnového skla a tento díl nebyl ani v rozpisu potřebných dílů. Odvolatel uzavřel, že výpověď kominíka [REDAKCE] je nedůvěryhodnou, nebylo prokázáno, že jej [REDAKCE] skutečně poučil o řádném postupu a nelze se spokojit s tvrzeními, že tak *obvykle* činil. [REDAKCE] měl dílo zhotovit buď v provozuschopném celku, anebo jej neměl zhotovovat vůbec.

4. Výhrady obžalovaný vznesl i k postupu kominíka ██████████, který následně s několikaletým odstupem prováděl kontrolu spalinové cesty. Ten si totiž měl před touto kontrolou nechat předložit doklad o revizi spalinové cesty, aby zjistil, zda je vůbec provozuschopná. Pokud ██████████ revizní zprávu nevyžádal a vyhotovil dokument o kontrole a čištění spalinové cesty, pak odvolatel předpokládal, že kominík ██████████ vyhodnotil, že na spalinové cestě se nevyskytují žádné vady a je možno ji používat.
5. Odvolatel dále namítl, že nebyly odstraněny rozpory ohledně počtu osob, které měly být ubytovány v ohrožené sousední nemovitosti. Nebylo prokázáno, zda tyto osoby se v objektu v době požáru skutečně nacházely. Anebo zda měly toliko uzavřenu smlouvu o ubytování, ale v daném okamžiku byly někde úplně jinde. Tomu, že by tyto osoby byly na místě přítomny v čase požáru nenasvědčují ani úřední záznamy, v nichž není zmínka o jejich evakuaci, na rozdíl od jiných osob, u nichž k evakuaci došlo. Prvostupňový soud nedostatečně zjistil též hodnotu sousedních objektů, kdy se spokojil toliko s odhadem zpracovaným realitním makléřem, který není znalcem a z ničeho nevyplývá ani jeho kvalifikace k stanovení cen nemovitostí.
6. Obžalovaný navrhl, aby krajský soud napadený rozsudek zrušil a zprostil jej obžaloby, popř. aby věc po zrušení rozsudku vrátil soudu I. stupně.
7. Pro případ, že by krajský soud tento primární návrh neakceptoval, navrhl obžalovaný, aby mu namísto podmíněného trestu byl uložen trest obecně prospěšných prací v polovině zákonného rozpětí, kdy takový trest označil za přílehavý a kdyby mohl spočívat v rekonstrukci památek v Jindřichově Hradci.
8. Podle § 254 odst. 1 tr. řádu, *nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253 tr. řádu, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytykánych vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytykány, odvolací soud přiblíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.* Podle § 254 odst. 2 tr. řádu, *mají-li však vytykané vady svůj původ v jiném výroku než v tom, proti němuž bylo podáno odvolání, přezkoumá odvolací soud i správnost takového výroku, na který v odvolání napadený výrok navazuje, jestliže oprávněná osoba proti němu mohla podat odvolání.* Podle § 254 odst. 3 tr. řádu, *jestliže oprávněná osoba podá odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytykané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno odvolání.*
9. Ve smyslu citovaných zákonných ustanovení **přezkoumal** krajský soud k odvolání obžalovaného napadený rozsudek v celém rozsahu, stejně jako řízení, které rozsudku předcházelo a dospěl k závěru, že odvolání důvodné není.
10. **Řízení** předcházející napadenému rozsudku netrpělo žádnými vadami, které by vedly k tomu, že rozsudek by nemohl obstát a musel by být bez dalšího zrušen. Okresní soud konal řádně a při zachování veškerých zákonných lhůt hlavní líčení, v němž obžalovanému poskytl dostatečný prostor k uplatnění obhajoby, a i v ostatních směrech plně šetřil jeho práva.
11. Prvostupňový soud provedl v hlavním líčení procesně řádným způsobem veškeré **důkazy** potřebné ke zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností v rozsahu nutném pro své rozhodnutí. Krajský soud nezastává názor, že řízení by bylo zatíženo důkazním deficitem, a to ani v jednom z okruhů, na které poukazuje odvolatel.
12. Znalecký posudek k ceně nemovitostí je nadbytečný. Trestní řád k objasnění odborných otázek primárně preferuje *odborné vyjádření* a teprve v případě, že toto je nedostačující, je namíště opatřovat znalecký posudek. V projednávaném případě byla opatřena realitní zpráva, která nevzbuzuje žádné pochybnosti o v ní uvedených obvyklých cenách předmětných nemovitostí. Námitka obžalovaného, že zpracovatel odborného vyjádření není znalcem, není rozhodná. Znalecká kvalifikace není podmínkou pro zpracování odborného vyjádření, neboť to může podat i subjekt, který má potřebné odborné předpoklady (§ 105 odst. 5 tr. řádu). Zpracovatel odborného vyjádření

je činný jako realitní a finanční zprostředkovatel, tedy osoba profesionálně se zabývající obchodováním s nemovitostmi. Není proto žádného konkrétního důvodu pochybovat o jeho orientovanosti v daném oboru a o jeho schopnostech stanovit reálně cenové rozpětí nemovitostí, jež se nacházely v sousedství hořícího objektu obžalovaného. Ani obžalovaný sám neuvádí žádné konkrétní skutečnosti, jež by nasvědčovaly takovým pochybnostem. Z předmětného odborného vyjádření pak vyplývá cenové rozpětí předmětných domů, přičemž i při nejnižší úvratí cenových mezí je více než bohatě překročena referenční hranice pro *škodu velkého rozsahu*. Konstrukce, že chybovost odborného vyjádření by spočívala v takřka dvojnásobném navýšení reálné hodnoty je natolik nepravděpodobná, že budovat na ní skutkovou pochybnost vyvolávající potřebu dalšího objasňování nelze.

13. Pochybnosti nevznikají ani o policejním šetření k počtu osob nacházejících se v ohrožení v předmětných sousedních objektech. Z policejních zpráv (viz č.l. 110) se podává, že některé osoby byly evakuovány, u jiných je pak údaj, že byly v domě v době požáru. Formulace policejní zprávy vyznívá tak, že ony osoby v domě v době požáru byly *přítomny*, nikoli, že na ně pouze zněla ubytovací smlouva a ony se nacházely někde jinde. To je více než logické i z toho hlediska, v jaké roční době a v jak pozdních hodinách k požáru došlo. Malé provinční městečko neskýtá v zimních měsících v pozdních nočních hodinách příliš mnoho příležitostí pobývat jinde, než ve svém ubytování, a i z tohoto pohledu je tedy úvaha o tom, že hosté ubytovaní v sousedním objektu se v daný moment nacházeli někde jinde, spíše teoretická.
14. Provedené důkazy soud prvního stupně náležitě **vyhodnotil**. Jeho úvahy jsou dostatečně podrobné, logické, srozumitelně vyjádřené a krajský soud se s nimi v plném rozsahu ztotožňuje. S poukazem na odvolací námítky lze nad jejich rámec dodat snad jen následující.
15. Okresní soud důvodně uvěřil kominíku [REDAKCE], jehož výpověď je podepřena i vyjádřeními jeho spolupracovníka [REDAKCE] či osoby přítomné při jeho pracovních výkonech [REDAKCE]. [REDAKCE] výslovně zmínil, že šla řeč o výměně materiálu v prostupu komína střešní konstrukcí (byť nikoli řeč o speciální průchodce z pěnového skla, jakou zmiňoval znalec). [REDAKCE] uváděla, že [REDAKCE] pravidelně klienty poučoval. Není žádný (natož pak rozumný) důvod, proč by tento svůj pravidelný postup měl [REDAKCE] změnit právě v případě obžalovaného a tomu odepřít jinak běžně ostatním klientům dávané poučení. [REDAKCE] věrohodnost pak do jisté míry nepřímo potvrdil i znalec Jířík, který nakonec připustil, že speciální průchodku šlo – byť komplikovaněji – ukotvit do prostupu střešní konstrukcí i po vztyčení komínového tělesa (viz č. l. 162 p.v.) Jakkoli by chronologicky opačný postup byl snazší, nasvědčuje technická realizovatelnost postupu, kterým se chtěl ubírat [REDAKCE], věrohodnosti jeho vyjádření o záměrech při práci na předmětné zakázce a o jejich změnách v průběhu spolupráce s obžalovaným.
16. Namítá-li obžalovaný v této souvislosti, že [REDAKCE] jej nepoučil o tom, že dílo zůstalo nedokončeno, pak této výhradě přisvědčit nelze. Obžalovaný sám referoval o tom, že dodělával izolaci průchodu svépomocí, byť ji původně měl udělat [REDAKCE]. Obžalovaný si za takové situace těžko mohl myslet, že dílo je dokončeno, neboť pokud by tomu tak bylo, pak by žádné jeho svépomocné výkony zapotřebí nebyly.
17. Okresní soud tak provedením úplného dokazování a náležitým vyhodnocením provedených důkazů zjistil úplně a správně skutkový stav věci.
18. Ten rovněž patřičně **právně kvalifikoval**, a i v tomto ohledu lze odkázat na napadený rozsudek. Obžalovaný věděl, že komín nemůže procházet střechou jen tak. Patrně nevěděl, že technologie, kterou zvolil (načechrání či vyplnění prostoru sklokeramickou vatou), je nedostačující. Ale rozhodně vědět měl a mohl, že k uvedení komína do provozu potřebuje *revizní zprávu*. V tomto ohledu soud prvního stupně důvodně upozornil na to, že obžalovaný (vybavený navíc technickým vzděláním) měl zkušenosti z dříve proběhlé rekonstrukce objektu, v rámci níž byl kolaudován opravený zděný komín v jiné části nemovitosti. Obžalovaný tedy měl a i mohl vědět, že k provozování nynějšího nově zbudovaného nerezového komína potřebuje revizní zprávu coby

kvantitativně odlišný atest od pouhé *kontroly spalinové cesty*, jakou pro něho realizoval komíník [REDAKCE]. Tomu pak obžalovaný nedůvodně vytýká, že před kontrolou spalinové cesty nepožadoval předložení revizní zprávy, neboť [REDAKCE] předpokládal, že komín byl uveden do provozu řádně a jeho úkolem je toliko pravidelná každoroční kontrola bez zkoumání stavebně-technického uspořádání komínového tělesa, k jakému dochází při revizi komína.

19. Povinnost podrobit nově zbudovaný či stavebně upravený komín revizi, jež je schopná identifikovat a eliminovat požárně nebezpečné vady, je povinností *důležitou*, neboť její porušení s sebou zpravidla nese vyšší míru rizika pro život, zdraví a majetek třetích osob. Taková povinnost pro obžalovaného vyplývala z pozice vlastníka daného objektu a současně osoby, která jednak zadávala a jednak svépomocně realizovala stavební úpravu komína. Pakliže obžalovaný v tomto svém postavení zmíněnou povinnost porušil a revizní zprávu osvědčující bezpečnostní způsobilost provozování nově zbudovaného komína neobstaral, pak při porušení *důležité* povinnosti naplnil všechny znaky skutkové podstaty přečinu, jímž byl uznán vinným.
20. Pochybení krajský soud neshledal ani ve výroku o uložení **trestu**. Okresní soud náležitě vážil veškeré polehčující i přitěžující okolnosti projednávaného případu a jim adekvátně ukládal trest, který je veskrze výchovný a náležitě zahrnující jak složku nápravného efektu a eliminaci rizika z opakování protiprávního jednání, tak i složku represivní, která je v zásadě jen doplňkem patrně daleko tíživějšího majtkového dopadu spočívajícího v poškození odvolatelova objektu.
21. Odvolací soud vážil, zda obžalovanému nelze vyhovět v jeho poptávce po trestu obecně prospěšných prací. Ten odvolatel navrhoval s představou, že tyto práce by mohl vykonávat v oblasti rekonstrukce památek v Jindřichově Hradci. Krajský soud však dospěl k závěru, že formálně sice mírnější trest obecně prospěšných prací (ve srovnání s podmíněným trestem odnětí svobody) by v jeho konkrétním případě fakticky mohl vyznít jako trest přísnější. Obžalovaný ve své výpovědi před prvostupňovým soudem vysvětlil, že pracuje v [REDAKCE] (viz č. l. 144). To – ať již při každodenním dojíždění, a tím spíše při pobytech mimo bydliště v pracovním týdnu – významně zužuje prostor, v němž by obžalovaný obecně prospěšné práce mohl vykonávat. V případě uložení trestu obecně prospěšných prací by se tak obžalovaný z tohoto hlediska mohl dostat do časové tísně a komplikace z toho plynoucí by pro něho mohly být těžší než „pouhá“ zkušební doba podmíněného odsouzení. Zde totiž nelze nevidět, že obžalovaný je mužem středního věku, který vždy vedl zcela spořádaný a řádný život, takže pravděpodobnost, že by ve zkušební době zavdal příčinu k přeměnu podmíněného trestu v trest nepodmíněný, je v podstatě mizivá. Vyjádřeno jinak, hrozba z titulu běžící zkušební doby je pro obžalovaného diametrálně jiná než pro osobu, která opakovaně v minulosti spáchala protiprávní jednání a u níž je riziko z dalšího selhání výrazně vyšší, takže podmíněné odsouzení pro ni představuje poměrně citelný postih.
22. Dalším aspektem, který krajský soud vzal v potaz při nevyhovění poptávce obžalovaného po trestu obecně prospěšných prací, je možný (a pravděpodobný) rozpor mezi představou obžalovaného o náplni těchto prací na straně jedné a realitou na straně druhé. Obecně prospěšné práce jsou v drtivé většině případů realizovány v oblasti nekvalifikovaných pomocných činností spojených s nízkým rizikem způsobení újmy ať již sobě samému či třetím osobám. Poskytovatelé obecně prospěšných prací se proto zpravidla rekrutují z oblasti technických služeb, správy sportovních zařízení apod. Důsledkem této skutečnosti by pak mohlo být, že obžalovaný by případně obecně prospěšné práce nevykonával v oboru, který by si přál, ale že by s nadsázkou řečeno „ve žluté vestě zametal náměstí“. Taková pozice by pro obžalovaného coby řádného, bezúhonného a váženého občana města mohla mít do jisté míry difamující účinek, který jako „nutné zlo“ každé sankce není v projednávaném případě potřebný. A to ani z hlediska generální prevence trestu. Princip generální prevence spočívá v tom, že postih uložený jednotlivci vejde v podvědomí širší okruhu jeho rodiny, přátel či známých, tyto osoby si pak mohou uvědomit, co bylo příčinou takového postihu, a samy se do budoucna mohou lépe obdobného pochybení vyvarovat. V projednávaném případě je tento princip generální prevence dostatečně obsažen již v majtkové újmě, kterou utrpěl obžalovaný na vyhořelém objektu. Není proto zapotřebí generální prevenci umocňovat ještě tím, že okruh osob

blízkých obžalovanému bude vnímat těžkosti, které by mu plynuly z výkonu trestu obecně prospěšných prací kladoucích na něho nároky časové a patrně i do určité míry difamující.

23. Z popsáných podstatných důvodů krajský soud odvolání obžalovaného zamítl.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do 2 měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně (§ 265c tr.ř., § 265e odst. 1 tr.ř.).

Dovolání mohou podat

- a) nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i neprospěch obviněného,
- b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr.ř.).

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 tr.ř.).

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr.ř.) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až 1) nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 1, 2 tr.ř.).

Opravný prostředek podaný v elektronické podobě musí být vybaven uznávaným elektronickým podpisem (§ 6 odst. 1 zákona č. 297/2016 Sb.) nebo podání musí být učiněno prostřednictvím datové schránky dle § 8 zákona č. 300/2008 Sb.; bez těchto náležitostí se k podání v elektronické podobě nepřihlíží.

České Budějovice 9. 5. 2024

Ondřej Vítů, v.r.
předseda senátu